

VII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1913. 17. szám.

Budapest, április 27.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre - - 12 korona
Félévre - - - - 6 korona
Negyedévre - - 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Mit kell tudni a csendőrnek a bűnvádi perrendtartásból.

Irta: dr. Kármán Elemér, kir. Járásbíró. (Folytatás).

A kifogások tárgyalására megidézik a kir. ügyészségek a terheltek közül azokat, a kik a kifogást beadták és védőiket. Ezek megjelenhetnek a tárgyaláson, de megjelenésük nem kötelező, a mennyiben ha elmaradnak, a tárgyalás megtartható és azon határozat hozható. Tanuk erre a vádtanácsi tárgyalásra nem lesznek megidézve, sem egyéb bizonyítékok azon felvéve nem lesznek.

A kifogás tárgyalása nem nyilvános, azaz a megidézett terhelteken és védőiken kívül azon senki meg nem jelenhet, hallgatóság sem lehet jelen. Hírlapban közzétenni vádtanácsi tárgyalást tilos, ezt az 1897:XXIV. tcz. 20. §-a vétségként bünteti.

A kifogás tárgyalásán tehát jelen van a vádtanács elnöke, az előadó és a szavazóbíró, valamint a vádtanács jegyzője és a mi esetünkben a kir. ügyész, valamint P. Jánosné védője, K. Ábrahám személyesen és ennek a védője. P. Jánosné nem jött el, de mint előadtuk, a terhelt elmaradása a tárgyalást egyáltalán nem akadályozza.

A tárgyalást az elnök nyitja meg és azután az előadó bíró előadja az ügyet. Kihallgatások ezen a tárgyaláson nincsenek. Az előadó bíró kizárólag a nyomozás iratai alapján adja elő az ügyet. A jelen esetben ezek a nyomozási iratok nem egyebek, mint a csendőrségnek az ügyben tett jelentése. Az előadó ebből a jelentésből adja elő azt, hogy kik a terheltek és mivel vannak azok gyanúsítva. Azt hiszem, ez magában véve eleget mond arra, hogy belássuk, minő fontos a csendőri jelentés pontossága. A vádiratot annak alapján készítette el az ügyész, most a vádtanácsban ezen a jelentésen indul el az előadó. Mindenben a csendőri nyomozás alapján.

Az előadó előterjesztése után joguk van a terhelteknek és védőjüknek felszólalni. Felszólulásuk után a vádtanács tagjai a terheltekhez kérdést intézhetnek. Ez még jobban indokoltá teszi azt, hogy a bíróságnak jó nyomozás és a jó nyomozáson alapuló helyes csendőri jelentés álljon rendelkezésére, a mennyiben, ha a terhelt alaptalan kifogásokkal, valótlanságokkal áll elő, a vádtanács egyedül a csendőri jelentésre van utalva e tekintetben, hogy a terhelt alaptalan védelme ellen magának

tájékozást szerezzen. A mi ügyünkben az előadó előadása után P. Jánosné nem lévén jelen, a védője teszi meg az előterjesztést körülbelül a következő módon:

„Tekintetes vádtanács! Kérem P. Jánosné Kis Julianna ellen a bűnvádi eljárást a Bp. 264. §. 1. és 6. pontja alapján megszüntetni és a kir. ügyészség vádiratát elutasítani. Védettem ellenében nem látok elegendő bizonyítékot fennforogni arra nézve, hogy ő tudhatta azt, hogy a gyűrűk, az óra és a pénz lopás útján jutottak fia birtokába. P. Ferencz, védettem fia ugyanis tagadásban van a lopást illetőleg, az ellene ma egyáltalán bebizonyítva nincs, ennél fogva az erre a lopásra vonatkozó orgazdaság sincs bebizonyítva. A pénz megszerzését igazolni fogom N. Pál és N. Péter tanukkal, a kik együtt voltak védettemmel Vásárhelyen, a mint a pénzt a takarékból elhozták. E tekintetben a csendőri nyomozás azért téves, mert a csendőrök egy más takarékpénztárban voltak, mint a hol felem a pénzt felvette; ezt bizonyítani kívánom a vásárhelyi Általános Takarékpénztárral, a melybe megkeresést kérek intézni ily irányban. A gyűrűket és órát illetően bizonyíték szintén nincs védettem ellen, azért, mert ezeket nem az ő birtokában találták meg. De feltéve, hogy a vádtanács azt látná, hogy a tett be van bizonyítva, ez csupán bűnpártolási vétsége lehet, ez pedig hozzátartozók ellenében a btk. 378. §. alapján nem büntethető.»

Ezután K. Ábrahám védője szólal fel a következőképen:

„Tekintetes vádtanács! Kérem K. Ábrahám ellen a Bp. 264. §-ának 6. pontja alapján a bűnvádi eljárás megszüntetését, azért, mert semmivel sincs bebizonyítva, hogy K. Ábrahám tudta vagy tudhatta azt, hogy a két gyűrű, a melyet megvétel végett átvett, lopás útján jutott P.-ék birtokába. P. Jánosné nem oly szegény nő hogy két ilyen csekély értékű gyűrűje ne lehetne. Másfelől pedig K. Ábrahám tudta azt, hogy az újabb időben P. Jánosék a takarékpénztárban kölcsönt vettek fel és így kamatot kell fizetniök. De ettől eltekintve, a btk. 129. §-ánaktényálladéka megkívánja azt, hogy az, a ki ezen büncselekménnyel vádoltatik, a kérdéses tárgyat már megszerezte legyen. Az ügyészi vádirat is azal vádolja K. Ábrahámot, hogy a két aranygyűrűt megszerezte. Ezzel szemben mindhárom terhelt a csendőrség

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Orosz és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

és az Ari és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. hangszerkészítője, az Orosz és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Argyazék minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára. 6

előtt azt vallotta, hogy K. Ábrahám csak feltételesen vette magához a két gyűrűt azzal, hogy azt előbb megbeszéli a csak aztán fogja megvenni. A megszerzés ténye tehát nem történt meg!

A védők előterjesztése után felszólal a kir. ügyész és rövid indokollással azt a kérelmet terjeszti elő, hogy:

„Indítványozom a vádirat értelmében P. Jánosné és K. Ábrahámot vád alá helyezni.”

Az elnök ezután K. Ábrahámot kérdezi meg, hogy van-e valami mondanivalója, mire az következőképp válaszol:

„Én ártatlannak érzem magamat, mert én máskor is kíségettem P. Jánosnékat egy néhány koronával és így előttem az, hogy most a két gyűrűt el akarják adni, egyáltalán nem volt gyanus.”

Ezután a vádtanács elnöke e szavakkal: „A tárgyalást berekesztem”, a két bíróval és a jegyzővel visszavonulnak a tárgyalóterem mellett lévő tanácskozó szobába és ott tanácskoznak. Ez a tanácskozás zárt, oda senkinek bemenni nem szabad. Ott az előadó előterjeszti a véleményét és a felett a három bíró szavaz. A véleményét tehát a bíró a tárgyaláson nem mondhatja el, ezt csupán tanácskozáson, mindenkitől elzárva teheti.

A tanácskozás 10–15 perczig tartott és annak befejeztével a bíróság kironul, az elnök a tárgyalást újra megnyitja és kibirdeti a következő végzést:

„A kir. törvényszék vádtanácsa P. Jánosné Kics Julianna terheltet a Btk. 370. §-ának 1. bek.-ben meghatározott orvadátság bűntette miatt vád alá helyezi,

ellenben K. Ábrahám ellen a bünvádi eljárást a Btk. 264. §-ának 6. pontja alapján megszünteti, P. Ferencz ellen a Bp. 208. §-a alapján a főtárgyalást elrendeli és az iratokat a főtárgyalás kitűzése végett a kir. törvényszék főtárgyalási elnökéhez átteszi.”

E határozat kihirdetése után az elnök elmondja röviden összefoglalva a határozat indoklását, a mely körülbelül így szól:

„Vád alá kellett helyezni P. Jánosné azért, mert a közte és fia P. Ferencz között fennálló szülői viszony alapján, de meg azért is, mert a fia minden indok nélkül jött haza szolgálatadó gazdájától. Alapos a gyanu, hogy a vele hozott pénzről, óráról és gyűrűről anyja is tudta, hogy azt gazdájától lopta. Megerősíti ezt a gyanut az a körülmény, hogy a csendőri jelentés szerint az óra egy feltétlenül gyanus levél kíséretében a terhelt fiánál megtaláltatott és hogy a két aranygyűrűt a terheltnek nyomban tud skartak adni. Ellenben meg kellett szüntetni a bünvádi eljárást K. Ábrahám ellen azért, mert nincs ellene elegendő bizonyíték a tekintetben, hogy előtte a két gyűrű eladása gyanusnak tűnhetett volna fel. A községben ugyanis ő egyedül foglalkozik ilyen tárgyak megvételével és azzal, hogy a felket néhány forinttal itt-ott kíségeti, arra nézve pedig, hogy ő áron alul szerezte meg a gyűrűket, nincs adat, a meny-

nyben a vallomások szerint csak a gyűrűt megbeszélés után igérté azok áránát kifizetését.”

A kihirdetés után az elnök megkérdezi a kir. ügyészt, a védőket és a terheltet, hogy a vád alá helyező végzés ellen élnek-e perorvoslattal.

P. Jánosné illetően perorvoslattal, vagyis felfolyamodással senki sem élhet, mert a Bp. 270. §-a értelmében a vád alá helyező végzés ellen felfolyamodásnak helye nincs. Ellenben a végzésnek azon része ellen a mely az eljárást K. Ábrahám ellen megszüntette, felfolyamodással élhet a közvádó kir. ügyész. A kir. ügyész be is jelenti a felfolyamodást azért, mert K. Ábrahám ellen az eljárás megszüntetett; ez a terhelt maga és védője a végzést, a mely rájuk nézve kedvező, tudomásul vették.

Ebben az ügyben tehát nem lehet még kitűzni a főtárgyalást, mert a kir. ügyész felfolyamodását kell majd felterjeszteni a kir. ítélőtáblára, a mely a felett azután végérvényesen határoz.

A vádtanácsnak tehát kétféle határozata van: vagy vád alá helyezi a terheltet, ha van elegendő bizonyíték, vagy pedig megszünteti az eljárást.

Ezen felül a vádtanácsnak jogában van az is, hogy az ügy hővebb felvilágosítása végett előbb nyomozást rendeljen vagy vizsgálatot és ez újabb nyomozás vagy vizsgálat befejezése után döntsön végleg a vád alá helyezés vagy megszüntetés kérdésében.

Röviden összefoglalva: a vádtanács vád alá helyező végzést hoz akkor, ha a terhelt ellen elegendő a bizonyíték, ellenben megszünteti az eljárást a következő esetekben:

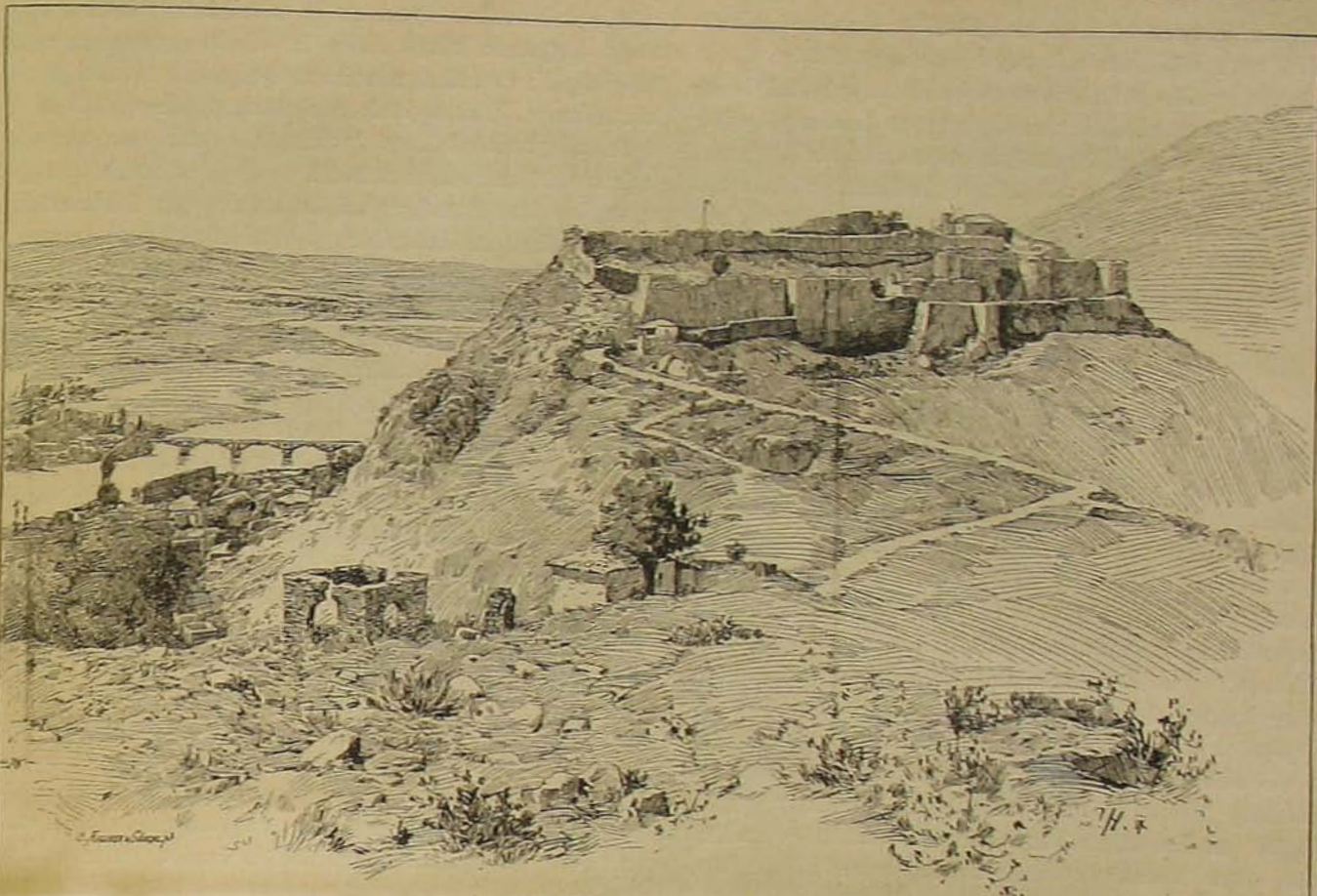
1. ha a vád tárgyává tett cselekmény nem büncselekmény, vagy már annak tárgyában jogerős ítélet van hozva,
2. ha a terhelt meghalt vagy a büncselekmény elévült,
3. ha a terhelt elmezsavarban szenved,
4. ha a terhelt életkorának 12-ik évét meg nem haladta,
5. ha magánindítvány hiányzik, vagy a sértett az indítványát visszavonta (így pl. ha N. ácsmester P. Ferencz megbüntetését nem kívánna, ez esetben a vádtanács megszüntetné az eljárást),
6. ha a közvádó a vádat elejti,
7. ha a terhelt ellen felhozott bizonyítékok nem elegendők arra, hogy bűnösségére nézve alapos gyanut keltsenek.

Ebben az ügyben tehát a főtárgyalást még kitűzni nem lehet. Azonban ki lehet tűzni a főtárgyalást abban a másik ügyben, a mely a nagykúti gyilkosság miatt K. Ferencz és L. József ellen folyik.

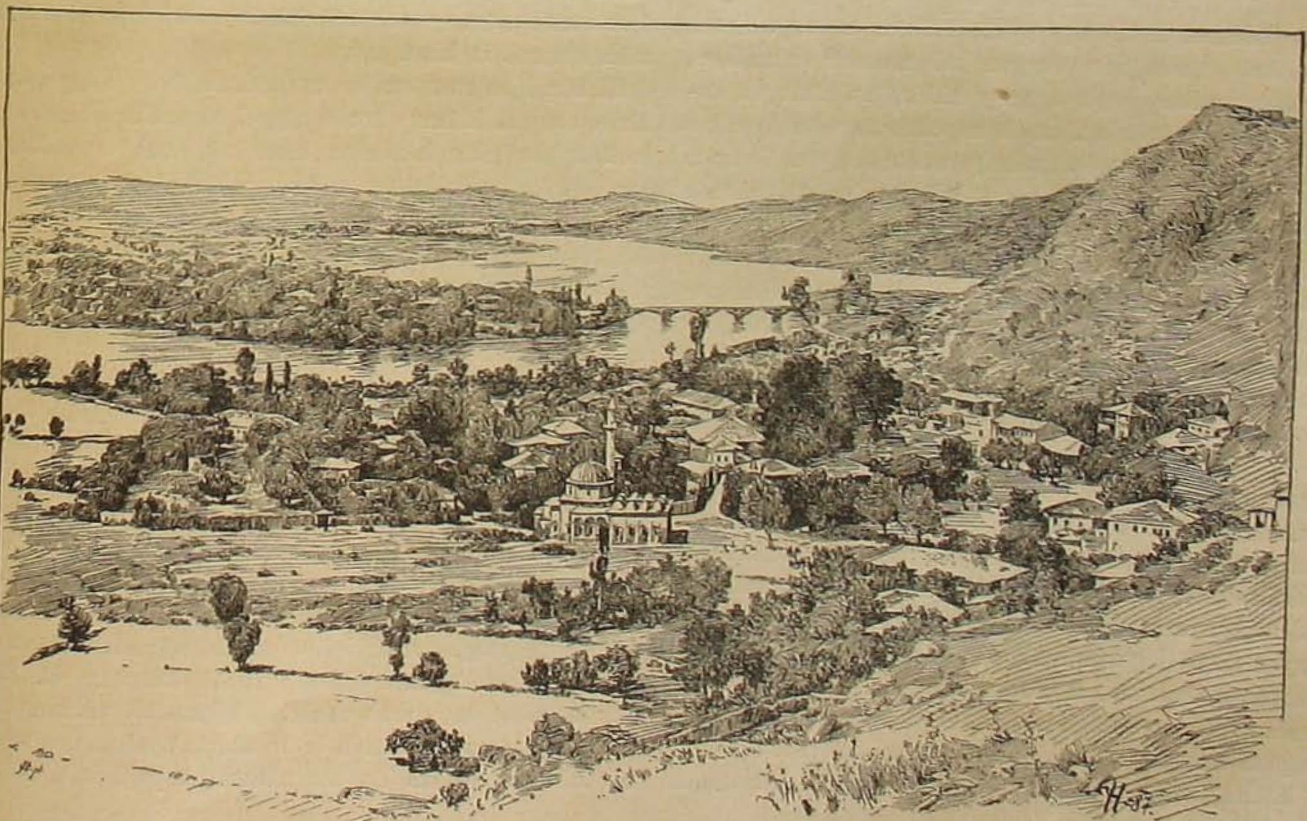
Ebben az ügyben a kir. törvényszék a Bp. 268. §-a alapján hoz végzést, a melyben elrendeli a főtárgyalást és ennek folyamánaképp fenntartja a vizsgálati fogságot mind a két terhelt ellen a főtárgyalásig, egyúttal pedig indőzéseket hozottak ki a kir. ügyészség, a terheltet, a

Ha fáj a feje⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmarkesebb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készült Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Skutari vára.

Skutari.

csendőri jelentésben és a vizsgálatban foglalt tanuk részére, nem különben a bonczoló orvosok részére is.

A főtárgyalás előkészítése céljából a terheltek is tehetnek indítványokat, kívánatják tanuk beidézését, olyanokat is, a kiket addig még ki nem hallgattak.

Elérkeztünk tehát az eljárás legfontosabb részéhez, a főtárgyaláshoz, a melyen a törvényszék ítéletet hoz. A következő fejezetben a főtárgyalás menetével és képeivel fogunk megismerkedni. (Folyt. köv.)

Naplótöredékek.

Itta: Rák.

A havasok alján.

Bizony mégis csak szép idők voltak, mikor 30 év előtt őrsparancsnok voltam a Retyezát-havas alján, a kies fekvésű N. községben. N. akkoriban még valódi kis fészek volt, hegyekkel és nagy erdőséggel körülvéve; úgyszólván elzárva a külvilágtól, hiszen a legközelebbi állomáshoz is jó darab utat kellett megtenni, gyalog vagy kocsin; de mindezek dacára igen kedélyesen éldegeltünk fészünkben. Nyaranta felkerestek az üdülők, a téli estéken pedig, mikor a hó majdnem a kis házak ablakáig felért, a kis fészek lakói, köztük a pap, a tanító, az erdész, néhány bányahivatalnok, csendőrök összeültek hosszú törzsasztalukhoz a vendéglőben, közelebb húzták egymáshoz székeiket és kedélyes beszélgetés vagy a tarokk-parti csöndes játéka mellett töltötték idejüket. Így gyorsan múlt el a tél.

A járőrszolgálat szép nyári időben, a terjedelmes gyönyörű erdőségben nagyon kellemesnek mondható, de télen, mikor beáll a nagy hideg, az utak és ösvények behavazva, járhatlanok napokon keresztül, szinte megközelíthetetlen minden hely, akkor nagyon fárasztó volt a szolgálat. Órákhosszat kellett a csendőröknek utat csinálni, sokszor térdig járva a nagy hóban, hogy az őrzőjáratot leportyázzák, vigasztalva magokat azzal a gondolattal, hogy tavasszal ez a gyönyörű vidék kárpótlást nyújt majd mostani nehéz szolgálataikért.

A havasok alján a völgyekben élvezhető először a kikelet. Ezer és ezer apró kis virág hirdeti a tavasz érkezését. Később a hegyeken másodsor látható az újjáébredés. A hó leolvad és utána a magas hegyesucokon vígan ugrándoznak a zergék, alább a völgyek felé legelésznek a szarvasok, őzek. Persze ahol dus a vadállomány, ott a vadász is vígan jár zsákmánya után.

Szilveszter volt. Negyvenhat órai szolgálat után, az erdőségben már kissé elfáradva helyongtam erős holdfény mellett. Egyszerre távoli lövés zaja hallik; a hang irányában baladva, a hóban nyomokat vettem észre, innen rövidesen érkezésem előtt — valószínűleg orozva, — meglőtt szarvast vihettek el. A hóban kiköpött dohányt is láttam, tehát a vadász bagózó volt. A helyszínen

görbített botnak a nyomára is akadtam, valamint egy nagy kutyának lábnyomaira is. Ezek egymáshoz való távolságát, valamint a vadászó lépésének távolságát is megmértem. Ezek a jelek szolgáltak aztán segítségül a tettes megkerítéséhez. A nyomozás ezután már nagyon nehéz volt, mert közben beállt az éj és a havas országúton, hol kocsikon igen sok fát szállítottak, elvesztettem a nyomokat. A holdvilág jött némileg segítségemre, mert időnként kibukkanva a felbők mögül, megvilágította utamat. Minden mellékutat és ösvényt átkutattam. Fáradtságom meg is nyerte jutalmát; egy erdei úton haladva szánnyomot találtam és mellette a kutya lábainak nyomát; megmértem a lépés távolságát; ez egyezett a nálam levő mértékkel. Innen a tettes a helyszínről csak a begyen át D. községbe juthatott.

Meggyorsítottam lépteimet és hajnalban én is az említett községbe értem. Ott legelőször a nagy kutyák tulajdonosai iránt érdeklődtem. Egy parasztházban rá is akadtam. A cselédétől megtudtam, hogy a kutya egész Szilveszter-éjszakáján nem volt otthon; ujév napján meg teljesen kifáradva érkezett bába. A megmért lépéstávolság ráillett a kutyára. Kérdésemre, hogyan lehetséges ez, a cseléd azt felelte, hogy a kutya gyakran jár a K. községben lakó Nagy Pista legény után, ki jelenleg a cseléd gazdájánál van alkalmazva. Természetesen a leányt sejteni sem engedtem, hogy orrvadászatról van szó és így ő nyíltan mondta el a fontos tudnivalókat.

Nagy Pista híres orrvadász volt, sok kellemetlenséget csinált már az erdészeknek, naphosszat csavargott az erdőkben vadra lesve. Az én feltevésem — hogy ő volt a mostani tettes — tehát indokolt volt és az alábbiak után igaznak is bizonyult.

K. községbe mentem, de megtudtam, hogy Nagy Pista nincs otthon. Másnap korán reggel az erdővel az erdő mellett levő kis házikóba mentünk, ahol a vadászó anyja lakott. Beléptem a kis szobába és Nagy Pista után kérdezősködtem. Az öreg asszony azt mondta, hogy fia az éjjel nem jött haza. De a padon a kályha mellett egy pár nedves cipőt láttam és így mindjárt gondoltam, a fiu valami buvóhelyen lehet. Átkutattam a kis házat. A padlásra érve nagy szénaboglyára bukantunk. Figyelmeztettem az öreg asszonyt, hogy a szénát szuronyommal át fogom böknöni és nem felelek érte, ha esetleg fiát találja a szurás. Mikor az asszony látta, hogy teljes erőmből szurkálni kezdem a szénát, sikoltozni kezdett és kérte a fiát, jöjjön ki onnan, mert a csendőr keresztül szurja. Abban a pillanatban életre kelt a szénaboglya és előttem állt Nagy Pista. Eleinte támadni akart, de lökésszerű helyzetbe vett fegyverem imponált neki, meghátrált; lejött velom a padlásról és a szobába léptünk, ahol először ruháit kutattam át. Mikor zsebéből egy darab papirost kihúztam, villámgyorsan kikapta azt kezemből és le akarta nyelni; de éppen oly birtelen vettem én azt vissza. A papiros a lelőtt

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—69.

BUTOR

Antivári.

szarvasról szóló számla volt, melyet Weisz Samunak adott el. A szobában jól elrejtve találtam egy szétszedhető löfegyvert, történyt, hamis szakált és más mindenféle a vadászónak szükséges szerszámot. Megkerült a helyszínen használt bot és a szán is, melyen a szarvast elszállította.

Erre megkértem a velem levő erdőőröket, vegyék őrizet alá a bűnöst, míg én felkeresem Weisz Sámuel. Ő persze szintén tagadott, eleinte meg volt sértve a gyanúsítás miatt, hogy Nagy Pistával összeköttetésben állana, de mikor kibuztam a számlát és elébe tartottam, beismerte, hogy megvette a szarvast. A pénzében meg is találtam a szarvas bőrét és busát és még több lött vadat, melyek mind a vadászó Nagy Pista révén kerültek hozzá.

Nagy Pistát átadtam a hatóságnak bűnjeleivel együtt; méltó büntetést kapott. Weisz Samu is hüvösre került a vadászóval való barátságáért.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Egy gazdag legény kedvtelése.

Írta: Máthé Miklós törzserőrnagy.

Minden jóindulatú és tisztoságos gondolkozású szülő arra törekszik, hogy jóra való becsületes embereket neveljen gyermekeiből. A gyermeknevelés súlyos gondjai, az élet változatossága, a vagyoni viszonyok különbözősége és a gyermekek szeszélyes váltakozó természete azonban nagyon sokszor megoldhatatlan probléma elé állítja a leggondosabb nevelésre törekvő szülőket is.

És itt nem lehet különbséget tenni szegény vagy gazdag szülők gyermekei között. A jó vagyoni állapot magában véve nem mindig van szintén jó befolyással a gyermek erkölcsi fejlődésére. Sőt sokszor éppen hátrányára van a gyermeknevelésnek.

A vagyonos, gazdag szülő minden irányban eleget tehet ugyan a gyermeknevelés követelményeinek, mégis sokszor hajótörést szenved minden törekvése és igyekezete és a költséges nevelés dacára valóságos züllött alakja lesz gyermeke a társadalomnak. Ellenben a szegény szülők szerény körben élő és csupán csak alsóbb iskolai nevelésben részesülő gyermeke megmarad a becsületesség egyenes útján és nem válik rabjává rossz szokásoknak és szenvedélyeknek.

Az élet gyakran produkál ilyen feltűnő ellentétet a gyermeknevelés terén.

Sok kellemetlensége volt P. J. m—i községi bírónak is egyetlen fiával. Pedig senki se vethette szemére, hogy mint jómódu birtokos, elkényeztette volna egyetlen gyermekét.

Nem akart urat nevelni belőle. Sőt ellenkezőleg arra törekedett, hogy, mint majdani örököse, szakavatott

kezelője lehessen a reávró gazdaságnak. E czélból csupán az elemi iskolákat végeztette el vele. Azaz, hogy csak végeztette volna, mert bizony a rakonezátlan és mindenben szófogadatlan gyerek valóságos rekordot teremtett az iskolakerülésben és a tanulásban való hátramaradottságban.

— No! majd megjavul később, ha a gazdaságba kerül! — gondolta a bíró — ott majd folytonosan a szemem előtt lesz.

De ez a reménye se teljesült. A milyen vásott, iskolakerülő volt mint gyerek iskolajárás idején, éppen olyan dologkerülő lett mint subancz és legény a gazdálkodásnál.

Hiába volt az apja kérése, jóakaratu intései és szigorú bánásmódja, nem fogott a fiún sem a jó szó, sem a dorgálás. Csak nem törődött az semmivel. Ha pedig néha-néha, mikor elfogyott az apa türelme s jól megrakta, míg t. i. birt vele, a szófogadatlan fiút, úgy elment hazulról a daczos gyerek, hogy napokig felé se nézett a gazdaságnak.

A legénykorban pedig már azt is megtette, a mi különben nem ritkaság az ilyen jobbmódu szülők rossz társaságba keveredés folytán züllésnek indult fiainál, hogy ha nem volt elegendő pénze, hát lopott az apjától, a mit tudott és azt értékesítette. Vagy csinált adósságot az apja kontójára, hiszen szívesen hiteleztek neki a koresemákban, mert jól tudták, hogy nagyobb vagyon néz rá.

Természetesen minden ily kitudódott alkalommal elzavarta az apa és kitagadással fenyegette a züllésnek indult legényt. Ez pedig napokig csavarogva töltvén az időt, olyan rossz társaságba keveredett, hogy később már a betörésektől sem riadt vissza. És ezt annál biztosabb reményben tehetette, mert hiszen senki sem tételezhetette fel róla, hogy ő, mint jómódu szülők gyermeke, lehessen a tettes.

1910. évi augusztus hó 15-én panaszt tett a m—i örsön H. Gy. házfelügyelője, hogy előző este, úgy 10—11 óra tájban ismeretlen tettes betört a villába s egy ruháskosárba mindenfélét, ágy- és ruhaneműt, a mi csak belefért, és egy forgópisztolyt összepakolt s azután a szoba közepére tett egy drága női kalapot s valószínűleg raffináltabb betörőktől eltanult abbéli babonás reményben, hogy így nem sikerül majd a betörést ráderíteni, természeti szükségét abba végezve, az ablakon át távozni akart zsákmányával, mikor a házfelügyelő észrevette és lármát csapott, mire az ismeretlen tettes elmenekült a nélkül, hogy kilétére nézve valamely adatot vagy csak hozzávetőleges gyanúra is alapot szerezhetett volna a házfelügyelő.

A m—i örs járőre még akkor éjjel bevezette a nyomozást az ismeretlen tettes után. Esték, várták a vasutállomáson is abban a reményben, hogy csak valamely fővárosi betörő lehet a tettes, a ki a reggelig többször

Ölje meg a gazdaságában és háztartásában nagy károkat okozó egereket és patkányokat!
De vigyázzon, hogy hasznos állatait meg ne mérgezze: 5197

VETERINÁRIA DROGERIÁBAN, BUDAPEST, LÓNYAY-UTCZA 18/b. SZ.

Egy holdra elegendő egérrítő ára 8 korona 50 fillérbe kerül. — Irjon egy levelező-lapot.

A Morrattin a mezel és házi egerek és patkányok között pusztító betegséget idéző elő, megöli őket, de a többi állatra és az emberre ártalmatlan. — Megrendelhető a 5197

Az albán hatarról.

közlekedő személyvonatok valamelyikébe bizonyára kijön és a főváros felé elutazik. Mert a fentebb említett s csak raffinált betörőknél szokásos drasztikus eljárásból teljesen bizonyosra vettek, hogy csakis fővárosi betörő követhette el a cselekményt.

Eredményre azonban sem az akkori, sem a további nyomozás nem vezetett és a reggel megejtett pontos helyszíni szemle sem eredményezett olyan adatokat, a melyből a tetteskilétére pontosabban következtetni lehetett volna.

Az eset már kezdett feledésbe merülni, mikor egy pár hónap múlva, október 5-én este egy újabb betöréses lopást jelentett be az örsön W. S. mészáros.

E káros ugyanis, mikor az említett este hét óra tájban bezárva üzletét, csak úgy az üzletben használt ruhájában elment egyik vendéglőshöz a másnapi rendelés iránt érdeklődni, az üzleten kívül használt felsőruháját s aranyóráját az üzletben hagyta. Mikor pedig dolgát végezve, úgy félóra múltán visszatért az üzletbe, hogy átöltözzék, már feltörve találta üzletét s az ismeretlen tettes nem csak a felső ruhákat és az órát vitte el, hanem azokon felül hét korona készpénzt, tíz kg.-nyi marhas és hét kg.-nyi borjúhúst és az összes sárgarézmerleget is.

Káros azonnal az örsre sietett és panaszt tett az esetről.

Pozsgai Vinceze őrmester őrsparancsnok és Gulyás István csendőrből álló járőr fogott bele a nyomozásba. S minthogy az éjfélutáni órákig vonat már nem közlekedett és nem lehetett attól tartani, hogy a tettes, ha máshová való is, elutazhat, a helybeli korecsmákban néztek szét, hátha valamelyikben ráakadhatnának valami gyanús alakra.

A korecsmák nagyobb részét üresek voltak, alig akadott egy-két helybeli ismerős vendég. Egyikben ott találták a biró fiát is egyedül borozgatva. Ismerték jól a módos legényt; gyanujok nem volt ellene, tehát hozzá se szóltak.

Hajnál felé a vasuti állomásra ment a járőr s felügyelt a reggelig közlekedő vonatoknál, figyelvén a fővárosba bejáró munkásokat és hivatali alkalmazottakat, de semmi gyanusát nem vett észre. Ennélfogva a legutolsó vonattal a fővárosba utaztak, hogy az ottani rendőrség segítségével a zálogházakban is szétnézve pubatoljanak az ismeretlen tettes iránt, mert bizonyosnak látszott, hogy ha mást nem is, de az órát és lánczot, valamint a ruhákat és mérleget is ilyen helyeken, esetleg utóbbiakat az ócskásoknál fogja a tettes értékesíteni.

Rá is akadtak hamarosan úgy az ékszerekre, mint a ruhára és mérlegekre, de sem az ékszerész, sem az ócskás nem tudott bővebb felvilágosítást adni az értékesítő egyén felől, csak annyit, hogy egy vidékinek látező fiatal ember hozta oda és értékesítette a tárgyakat.

Minthogy pedig M-ről naponta pár száz munkás és ugyanannyi hivatali alkalmazott — vasutas és egyebek — köztük sok fiatal ember, bejár a fővárosba, igen

nehéz volt a sok közül csak egyet is gyanusítani anynyira, hogy vele szemben eljárhassanak.

Már negyedik napja folytatta a járőr a nyomozást eredménytelenül, mikor az esti vonattal hazatérő munkások megfigyelése után betértek egyik m—i lakoshoz, aki mint munkafelügyelő naponta szintén be szokott utazni Kőbányára s ettől, mint bizalmas emberüktől akart az őrmester egyet-mást kérdezni.

A munkafelügyelő nem tudott felvilágosítást adni a kérdésekre. Mintegy félóra beszélgetés után már távozóban volt a járőr; mikor az őrmester egy forgópisztolyt látott meg az ablakban, amelyet első látásra basonlónak talált a károsról ellopott forgópisztolyhoz. Közelebbi megtekintés és a jegyzetei átnézése után pedig kiderült, hogy az éppen a keresett forgópisztoly. Száma és leírása teljesen egyezett a jegyzék tartalmával.

Kérdést intézett annak holszerzése iránt a munkafelügyelőhöz, mire az minden zavar nélkül előadta, hogy pár nappal előbb — éppen a lopást követő napon — este, amint Kőbányáról hazafelé utazott, találkozott a vonaton a biró fiával, aki ittasságánál fogva igen jó hangulatban lévén, beszélgetés közben ajándékozta neki a forgópisztolyt, mondván, legyen az övé, ő úgy se tudja, mit csináljon vele.

E gyanu alapján előbb a károshoz, majd mikor ez is sajátjára ismert a forgópisztolyban, a hiróhoz ment a járőr és a legény után kérdezősködött, de az apa nem tudott fiáról semmit, mert — mint haragosan megjegyezte — négy-öt nap óta odacsavarog valahol, otthon azóta nem is volt, azt se tudja él-e, hal-e! Tőle már napok óta egy fillért se kapott s így nem tudja, kinél és miből él.

Ama további kérdésre pedig, hogy tapasztalat szerint mégis kinél szokott ilyenkor megbuzódni a fia, a többek között egy foltozó csizmadiát nevezett meg, mint akinél már többször is megtalálták. Ugyanitt a járőr is feltalálta a legényt s a községházára kísérve, kikérdezés alá vette.

Természetesen tagadott, mint a parancsolat. A forgópisztolyt találta s éppen azért adhatta ajándékba a munkafelügyelőnek. Az ékszer és egyéb tárgyakról pedig éppen semmit sem akart tudni.

A további kérdések során azonban, hogy hol és kitől kapta azt a pénzt, amelyből a kérdéses estén és a következő napon, otthon és a fővárosban mulatott és megittasodott, holott az apja maga mondta, hogy tőle mostanában pénzt nem kapott, s hogy négy-öt napi csavargása alatt miből fedezte kiadásait, zavarba jött az ilyen dolgokban még járatlan legény; majd pedig, midőn közölték vele, hogy az ékszerésszel és az ócskással is szembesítve lesz a személyazonosság megállapítása céljából, egészen megtört és beismerte, hogy ő követte el a betörést és az elzalogosított tárgyak árából költekezett.

Az ellopott husra nézve pedig előadta, hogy előbb az apja kertalatti kazlába rejtette el, ahonnan egy részét

időközben a caizmadiához hordva, együttesen megették, nagyobbrészt azonban, mivel a rejtekhelyen megromlott, eldobta s valószínűleg a kutyák falták fel.

— Hát a villabeli betörés hogy történt Lajos? kérde az őrmester a legényt, gondolván, hogy a szégyenérzet által megtört lelkiállapotában ezt is be fogja ismerni, mert, hogy ő követte el azt is, a történetek után szinte bizonyosra lehetett venni.

— Hát megtörtént kérem alásson az is, de onnan nem vittem el semmit! Bár már ott rajtavesztettem volna, bizonyosan nem követtem volna el ez utóbbit és nem hoztam volna ennyi szégyent szüleimre és nem lettem volna a világ csúfja! — kesergett a legény.

— Hiszen csak ki lehetne egyezkedni, bogy valahogy nagyobb csúfság nélkül elsmithatnánk ezt a dolgot! reménykedett tovább, az apám bizonyosan megtenné, jó lenne vele megheszélni a dolgot!

A járőr általi felvilágosításra azonban, hogy itt ki egyezésről szó sem lehet, megadta magát sorsának és sirva kérlelte, az odahivatott apát, hogy felhagy eddigi életmódjával, csak most az egyszer bocsásson meg neki. Amit utóbbi meg is ígért.

Így aztán belenyugodott sorsába a megtévelyedett legény s mondhatni, hogy javító batással volt rá az a hosszabbtartamu szabadságvesztés büntetés, amit fiatal-kori meggondolatlanságból elkövetett tetteiért elszenvednie kellett.

Amint látjuk, a bűnjeleknek helyes és alapos leírása vezette itt eredményre a járőrt. Mert ha a forgópisztoly-nak alapos leírása mellett, a számát is nem jegyezte volna fel az őrmester, a kitartó nyomozás is aligha vezetett volna a tettes kiderítésére.

Fölöttébb ajánlatos ennél fogva, hogy minden oly bűn-cselekmény nyomozásánál, ahol megjelölhető bűnjelek-ről van szó, azokat a legapróbb részletekig menő leírással vegye jegyzékbe a nyomozó esendőr, mert később csak ez tájékozhatja őt határozottan a felől, hogy a bárhol és bármily körülmények között esetleg előtálat tárgyak a keresett bűnjelekkel kétségtelenül azonosak.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Szólásmódok és közmondások.

II.

Kosarat kapni annyi, mint tagadó választ kapni a nőktől, kinek kezünket felajánltuk. E szólásmód szintén nagyon régi szokással áll kapcsolatban. A régi regényes korban a hölgyek éjjelenként kosárban szokták felhúzni imádóikat, melyet azonban abban az esetben ha meghallgatásra nem találtak a magasból aláejtettek, vagy fenekét oly módon szerkesztették, hogy azon át a benne álló kibukott. Németországban, Angliában máig is maradtak fenn nyomai e szokásnak, de már a tizenhatodik és tizennyolczadik században olyképp módosult, hogy a lány az elutasított kérőnek fenekélen kosarat adott válaszul. Közvetlen ebből maradt fenn aztán a kosarat adás mai szójárása is.

Elveszteni valaminek a fonalát. A híres német bölcsész, Kant, ezt a szólásmódot egy angol ügyvéd-től származtatta, a kinek szokása volt beszéd közben zsebéből egy fonalat venni elő, s azt szüntelenül ujján ide-oda csavarni. Állítólag egyszer az ellenfél ügyvédje ezt a fonalat kicsente zsebéből, a mért aztán ez akkora zavarba jött, hogy előadásának is elvesztette szellemi fonalát. Ez a levezetés azonban nem nagyon valószínű, s nem lehetetlen, hogy Kant maga magáról vette a hasonlatot, mert ő volt olyan szórakozott, hogy a legkisebb rendkívűliség is kizökentette gondolatai medréből. Tudva van ugyanis róla, hogy előadása kezdetén mindig valamelyik hallgatója felé fordította tekintetét, mintha annak beszélne, s utoljára úgy megszokta ezt, bogy mikor véletlenül egy oly tanítványa került elibe, kinek egyik kabátgombja hiányzott: tekintete mindegyre visszafordult a hiányzó gomb felé, úgy, hogy utoljára egészen belezavarodott. — A szólásmód több valószínűséggel vezethető vissza oly mesteremberekre, mint ácsok, kőművesek, kertészek, kiknek munkájok közben nélkülözhetetlen segítségük a fonál, s ha azt elvesztik, nem vezéghetik munkáikat.

Köpenyforgató. Hogy mért ragadt rajta az álnok két-színűsködő emberen a köpenyforgató gúnynév, annak is érdekes története van. Egyik szavojai herczeg tudniillik oly kényelmetlennek találta helyzetét Franciaország és Spanyolország szembenálló hadereje közt, hogy nem egyszer volt kénytelen kétkulacsossághoz folyamodni. Hogy e fajta politikai nézetváltozásait annál jobban megkönnyítse, csináltatott egy kabátot, mely egyik oldalán fehér, a másikon kék volt. Mikor a francia érdekeket akarta legyezgetni, fehérben jelent meg, mikor pedig a spanyoloknak kellett hizelegni, kékben. Ezért köpeny-forgató Manó gúnynevet is kapott, megkülönböztetésül háza más tagjaitól.

Nyomába lépni valakinek. Kissé kalandos teoriát állított fel erre a kifejezésre vonatkozólag némely etymológista, a melyet már kuriozumból is méltó elmondani. Irlandban és a skót felföldön újabban sok oly követ találtak, melyekre egy-egy roppant méretű emberi lábnyom van bevésvé. Hogy miért oly természetfölötti nagyságú ez a lábnyom, az a régészeti kutatóknak sok fejtörést okozott, míg a következő magyarázatot találták meg rá. Régi kelta hagyományok erősítik, hogy a pikteknek lába oly nagy volt, hogy mikor a csatában le-vágtatták is, nem estek el, hanem lábuk roppant terjedelme fenntartotta őket a földön, s csak testök felső része hanyatlott le. Ez mindenestre elég meglepő képzetre nyújt alkalmat egy csatatérről a csata után. De a hagyományok még tovább mennek. Hozzáteszik, hogy a piktek nyáron át oly módon használták lábukat eruyő gyanánt, hogy hanyatt feküdtek s talpaikat fejük fölé tartották, a mi szépen megvédte őket a napsugaraktól. Már most az volt a szokás, hogy mikor egy új főnök vette át az uralmat, felavatásul jobb lábát a kő-lenyomatba kellett hogy helyezze, hogy ekkép bizonyítsa életrealóságát, s hogy nem áll hátrább annál, a kinek most nyomdokába lépett.

Sub rosa. A mythologia szerint Cupido Harpocratesnek, a hallgatás istenének egy rózsát adott megvesztegetésül, hogy el ne árulja Venussal való szerelme-kedését. Így lett a rózsza a hallgatagság, a titok emblema. Ez értelemben felhasználta az építészet is, tanácstermek mennyezetére egy rózsát alkalmazva, figyelmeztetésül, bogy az ott mondottakat ki ne fecsegjék. 1526-ig pedig a gyóntató-székek fölé is egy rózsát faragtak ki. Innen a «sul rosa» kifejezés.

A fentebb elősoroltakon kívül egyes szók is különös értelmezéseken s módosulásokon mentek keresztül az idők folyamán; de ezeket csak felsorolni is túlhaladná a cikk keretét. Ott van az etikette szó, mely eredetileg csak védjegy értelemben volt használatos, majd azonban külön jegyzék a málbákra alkalmazva is etikett néven nevezettek; később etikettekkel jelezték egy törvényes okirat vagy bizonyítvány tartalmát is. Abból végre, hogy bizonyos ünnepélyeknél is jegyeket kezdtek kiszolgáltatni a résztvevők számára, létrejött az etikett vagy udvari illem mai értelme. A «Hurrab»-kiáltásról, mely egész nyugaton polgárjogot nyert, Littré derítette ki, hogy tulajdonképpen szláv szó s azt jelenti: a paradicsomba! — hogy tudniillik oda kerülnek a vitézül harczoló katonák. És ki sejtene az oly arisztokratikus *jockey* szó etymológiájában a cigány *csukni* — «ostor» jelentését, a honnan pedig minden kétségem felül ered?

KÉPEINKHEZ.

Balkáni képek.

Hetek óta Szkutari felé irányul egész Európa érdeklődése. Montenegrót blokirozták a hatalmak Szkutari miatt, hadserege azonban még tovább is Szkutari alatt állott s készült az ostromra, vagy talán csak fenyegetőzött vele s ez alatt a többet ígéroket várta. Így heteken át nem lebetett tudni: Montenegró fővárosa lesz-e Szkutari, vagy az önálló tartománynyá alakulni szándékozó Albániáé.

A londoni nagykövetségi konferencia már megálta a választ mindezekre, a melynek alapján a Crnagoreczok abbagyták Szkutari ostromát. Ezzel aztán valószínűleg vége lesz a már több mint fél év óta húzódo háborúnak s az albánok nemsokára megmenekülnek a kedves (?) szomszédok kellemetlen látogatásától, akikkel, mint a képeink egyikén látbató késelezből következtethető, a találkozásuk sem volt valami barátságos, daczára annak, hogy a háboru kezdetén hangoztatott indokok szerint épen a keresztények felszabadítása lévén a szövetséges hadviselő felek célja, a nagyobbbrészt katolikus albánok még sem örültek ennek a világszerte kurtölt jóakaratra.

Mindezek után még mindig kíváncsiak lehetünk arra, hogy hány értizednek kell eltelni addig, míg az önállóságot elért Albániában olyanok lesznek a közbiztonsági állapotok, hogy végrendelet hátrahagyása nélkül is el lehet látogatni ebbe a legújabb görbeországba.

Képeink egyike Antivárit, Montenegró kikötő városát mutatja, a melyet még ezelőtt néhány évvel, mint Montenegró leendő fővárosát emlegették, de aztán ezt a tervet elejtve, kikötővé fejlesztették abban a reményben, hogy valamikor ez lesz a duna-adriai vasutvonal végpontja. Egyszerű kereskedelmi kikötő ez csak, de most néhány nap óta sokat emlegetett hely, mert itt jöttek össze a nagybatalmak hadihajói a blokád megkezdésekor s innen figyelmeztették a montenegrói kormányt, hogy a nagybatalmak együttes elhatározásához képest abba kell hagynia Szkutari ostromát. Ánde Nikita nem tágitott; rohammal bevette Scutarit.

HIREK.

Illusztris vendég. A spanyol királyi kormány megadásából az európai csendőrség tanulmányozására kiküldött don José Osuna Pinoda spanyol királyi csendőr-

kapitány, a madridi lovasscendőrség parancsnoka, európai körútjában Budapestre érkezve, a honvédelmi miniszter ur engedélye alapján, a budapesti csendőrkerületi parancsnokságot is megtekintette. Intézményünk tanulmányozására, a rendelkezésére állott idő rövidségénél fogva, csak egy délutánt szentelhetett ugyan, mindazonáltal azt beható tanulmány tárgyává tette, sőt lovasscendőr ruhát öltve, nyeregbe is szállott, hogy lovasságunk felszerelésével gyakorlatilag is megismerkedhessék. A tapasztaltak után a kalauzolására kirendelt Goreczky Vilmos századosnak a szives kalauzolásért köszönetet mondva, intézményünkről az elismerés hangján nyilatkozott.

Az internátus vagyona. A létesítendő csendőrségi internátus alapja javára egybegyült és a lapunk mult számában kimutatott 28,000 K 10 fillér az időközi kamatokkal 30,064 K 43 fillérre emelkedett.

KÜLÖNFÉLÉK.

Meddig él az ember? Érdekes fölolvastást tartottak e tárgyról nemrég a new-yorki akadémiában. Az élet tartamának fizikai föltételeit, így szölt az előadó minden ember magában hordja. A hosszú életü embert a rövid életütől külseje után is meg lehet különböztetni. Sok esetben az orvos csak ránéz a páeziens kezére és már tudja, hogy meghal-e vagy életben marad? Épúgy mint a növényvilágban, az állatoknál is minden élet attól az élettől nyeri jellegeit, a melytől ered. E veleszületett tulajdonságok egyike az is, hogy meddig képes az egyén az életet folytatni? Azt lehetne mondani erről, hogy ez az inbárena, vagyis potenciális élettartam. Kedvező körülmények közt teljesen végigélheti az egyén ezt az időt, ellenkező esetben az észrevehetően megrövidül. De különösen kedvező körülmények meg is hosszabbítatják valamely személy, család vagy faj élettartamát. A hosszú élet első föltétele a szív, a tüdő, az emésztési szervek és az agy nagysága. Az ilyen embereknek hosszú a törzse és aránylag rövidek a végtagjai. Ülve nagyobbaknak, állva kisebbeknek látszanak. A kéz felülete hosszú, az ujjak rövidek. Az agy mélyen fekszik, a mit arról lebet fölismerni, hogy mélyen fekszik az orr nyílása is. Kékes vagy barna fényü szem kedvező jel. Nagy, nyitott és szabad orrlyukak nagy tüdőre vallanak, míg a kis és gyenge tüdőnek, összepréselt és félig zárt orrlyukak az ismérvei. Ezek képezik statisztikai vizsgáladások alapján leglényegesebb kiindulási pontjait az élettartam megállapításának.

A tojás-fogyasztás. A legtöbb tojást Angolországban és Németországban fogyasztják. Angolországba 1895-ben 1250 millió tojást vittek be, a mi közel száz millió franknyi értéket képvisel. A legtöbbet ebből Franciaország szállította. Ugyanabban az évben Németország 80 millió kilogrammal többet vitt be, a mi szintén száz millió franknál nagyobb értéket képvisel. Németország legnagyobb szállítója Oroszország, Ausztria és Magyarország. Oroszországban a tojáskereakeleda óriási lendületnek indult; 1890-ben még csak 11 millió tojást adott el, 1895-ben pedig már 1250 milliót. Mennyi rántotta szerepel ezekben a számokban!

Eladó koldus-állomás. Koldusnak lenni sem olyan rossz dolog, mint általában hiszik és többször megessett már, hogy egyik-másik embertársunk, ki koldulásból élt, megszédte magát és nagy vagyont hagyott hátra.

Volt egyszer egy koldus, a ki a saját hatemeletes háza előtt koldulgatott. Nagyon jövedelmező üzlete volt annak a vak koldusnak is, ki évek előtt a londoni Waterloo-hid mellett hívta föl a járó-kelöket könyörületre. Ez a polgártárs már eleget szerzett és földalta az üzletet, vagyis jobban mondva, azt «megfelelő kárpótlási összeg fejében» másnak adta át. Hogy az üzlet jó, azt könyveivel bizonyította, mert a vakság, úgy látszik, nem akadályozta meg abban, hogy bevételeit pontosan föl ne jegyezze. A Waterloo-hid vak koldusának hirdetése annak idején megjelent a londoni lapokban. «Természetes», vakokat előnyben részesített, de az ajánló címet és korábbi foglalkozását, valamint a megajánlott árat számokkal és betűkkel pontosan kiteendőnek kérte.

Szerkesztői üzenetek.

Fecske. 1. Nézetünk szerint nem használhatja. Kártérítéssel tartozik. 2. Miután nem írta meg, hogy hány nős és hány nőtlensendőr maradt az őrsön, nem adhatunk felvilágosítást.

Kételkedő. Igen.

Oltmenti őrs és 1848. Miután szabályaink erre nem terjeszkednek ki, forduljon döntésért előjáróihoz.

●102. P. 1—2. Még nem tudjuk.

E. őrmester. Nem számít be és nincs is kilátás rá, hogy beszámítható legyen.

67. Kérdését nem értjük.

T. őrmester. Ha beigazolja, a mit nekünk leirt, lehet, hogy kedvezőbb ellátásban fog részesülni.

666. A nős őrmestert illeti meg.

F. csendőr. Nem.

Göndör. A ki előbb vizsgálzott, az előbb sorol.

Tölténytáska. Nyon emlékérem nincs rendszeresítve és így az nem viselhető.

Zs. B. 1. Várja a szárnyparancsnokságtól 2. Nem.

1856 Hasonló esetek most vannak tárgyalás alatt. Döntés még nincs. A küldött bélyegeket lapunk javára bevételeztük.

Bácskai csendőr. Nem számít be.

Mohácsi őrs. Az őrsparancsnok.

1884. Nem fog beszámítani.

703. Forduljon a m. kir. államrendőrséghez.

N. J. csendőr. Létezik. Igen.

B. M. H. A csendőr tartozik megfizetni.

Hegyvidéki. Igen. Egyidejűleg.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ó császári és apostoli királyi Felsége 1913. évi ápr. hó 14-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

postupiczi Kostka Pál vezérőrnagynak, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének,

Szöcs Mihály ezredesnek, a m. kir. II. sz. csendőrkerület parancsnokának és

verebélyi Marsó György ezredesnek, a m. kir. III. sz. csendőrkerület parancsnokának jelenlegi szolgálati alkalmazásuk alól egészszégi tekintetből saját kérelmükre való felmentésüket s létszám felett való vezetésüket legkegyelmesebben elrendelni, továbbá

tolcsvai Nagy Gábor vezérőrnagyot, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelő-helyettesét ezen csendőrség felügyelőjévé;

besenyői László Albert ezredest, a m. kir. honvédelmi miniszterium 16. osztályának vezetőjét a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelő-helyettesévé;

Bariss Árpád őrnagyot, a m. kir. V. számú csendőrkerület másodtörzstisztjét a m. kir. honvédelmi miniszterium 16. osztályának vezetőjévé;

lorántházi és zágorhidaí Lóránth Dénes alezredest, a m. kir. VIII. számú csendőrkerület parancsnok-helyettesét ezen csendőrkerület parancsnokává és

Bencze Bálint alezredest, a m. kir. II. számú csendőrkerület parancsnok-helyettesét a m. kir. III. számú csendőrkerület parancsnokává legkegyelmesebben kinevezni, egyben legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy:

Szatbmáry József alezredes, a m. kir. VIII. számú csendőrkerület parancsnoka hasonló minőségben a m. kir. II. számú csendőrkerülethez áthelyeztessék.

Villamos és gőzörőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón főm és jó hangszert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia béli hangszerszerelője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb tőp-ár jegy zékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** külön költségetes díjlanul. Kívétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben **AZ** összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön külön árjegyzék kerendő

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körut 12.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 1.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Előadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő tekölese mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával). 2. Oly takarékbetét után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5½% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával).

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvénnyek és choquek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesztünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Albert János őrmester, a rudai 12 apostol bányatársaság kárára 1912. évben elkövetett 9000 korona értékű aranyérczablás tetteseinek szakértelemmel, leleményességgel s kiváló ügybuzgósággal történt gyors kiderítéséért.

Tamács Gyula, Kató Balint őrsvezető ez. őrmesterek és Bodó Albert csendőr ez. őrmester, a rudai 12 apostol bányatársaság kárára 1912. évben elkövetett 9000 korona értékű aranyérczablás tetteseinek szakértelemmel, leleményességgel és kiváló ügybuzgósággal történt kiderítésénél való odaadó és hathatós közreműködésükért.

Egyed Ignác csendőr, mert egy egyéni férhas elszánással és bátorsággal veszélyes körülmények között egy öt méter mély kútból kimentett.

Kovács János őrsvezető ez. őrmester, egy okirathamisítással párosult 150 darab kocsempészet tetteseinek lele őnyes, buzó és kitartó nyomozás során eszközölt kiderítéseért.

Tulit Miklós csendőr, mert egy okirathamisítással párosult 150 darab kocsempészet tettesei kinyomozásánál őrsparancsnokát odaadó buzgalommal és fáradságtalan kitartással támogatta, továbbá, mert 14 darab Romániából csempésztett juhot egymaga lefoglalt.

Darabás János csendőr, bárom rendbeli állatesempészet kiderítéséért és ennek megakadályozása körül tanúsított kiváló ügybuzgóságáért, továbbá mert a közbiztonsági szolgálat terén egyébként is kiválóan működött.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Benczó István, Góga György, László Ignác csendőrök, Vankó Mihály és Préda László próba csendőrök, a rudai 12 apostol bányatársaság kárára 1912. évben elkövetett 9000 korona értékű aranyérczablás tetteseinek szakértelemmel, leleményességgel és kiváló ügybuzgósággal történt kinyomozásánál való közreműködésükért.

Kovács Lázár csendőr, mert egy hullaboncolás alkalmával mint a bizottság mellé kirendelt járőr a vezető kíséretében elindult s az erdőben a helyes utról eltévedt bizottság tagjait, daczára a nagy köd és sötétségnek, fáradságot nem ismerő odaadással a helyes utra visszavezette s a hullaboncolásnál a bizottsággal szemben a legmesszebbmenő kötelességtudással párosult szolgálatkésztséget tanúsította.

Előléptetettek:

1913. április hó 1-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Kecskés László és Jákó Béla csendőr ez. őrmesterek, őrsvezető ez. őrmesterekké; továbbá

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: Fodor Mihály, Hegedűs Pál, Szabadszállási József, Szebeni József, Balogh István, Kiss Gyula, Juhász Lajos, Molnár Lajos, Tancics Péter és Kozák János őrsvezető ez. őrmesterek, őrmesterekké.

Katonai szolgálati jellel ellátott:

Az I. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: Zilles János járásőrmester, 1911. október 1-én.

A II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Bartos József csendőr, 1913. január 26-án, Kálmán Balint őrsvezető ez. őrmester, 1913. márczius 20-án és Orosz Mihály csendőr ez. őrmester, 1913. márczius 27-én; továbbá

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Gombos István őrsvezető ez. őrmester, 1912. október 5-én, Sós Mátyás őrsvezető ez. őrmester, 1912. október 6-án, Vincze János csendőr ez. őrmester, 1913. január 4-én, Sinkó Sándor csendőr ez. őrmester és Filip Vazul csendőr, 1913. február 21-én, Bíró Benjamin őrsvezető ez. őrmester, 1913. február 22-én, Moza György őrsvezető ez. őrmester, 1913. február 23-án, Szutor Kálmán őrsvezető ez. őrmester, 1913. márczius 2-án, Polgár József csendőr, 1913. márczius 11-én, Pásztor György csendőr, 1913. márczius 22-én és Vincze Vendel őrsvezető ez. őrmester, 1913. márczius 26-án.

Csendőrségi kalapborítók

á 1 kor. 50 fill.

Íróasztalra dobozok á 6 kor.

Íróasztalra rekesz-fedőlapok

60 és 80 fillér.

Mindezeket előírás szerinti méretek szerint és előírásnak megfelelő kék préselt papírossal bevonta — ajánl

Makó Károly könyvkötő és dobozgyártó, Brassó.

Húsz koronán felül megrendelések portómentesek.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

Nyári szürke keztyűk és felszerelési tárgyak állandóan kaphatók.

Minden csendőrre rendkívül fontos! Most jeleni meg.

AZ ÚJ NYUGDIJTÖRVÉNY

(1912. LXV. t.-cz.). — Magyarázatokkal ellátta Dr. DÁNOS

ÁRPÁD miniszteri fogalmazó. — Ára 1 kor. 50 fill.

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.